

35821
611-94

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-2/1026/1824
Konu : Yazılı soru önergesi

24/26/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/12/2013 tarihli ve 43452547-120.07-157099 sayılı yazı,
b) 14/01/2014 tarihli ve 47/124 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili A. Levent Tüzel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35821 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAG
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi cevabı (1 adet)
2- Tablo (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-02/1266/2264

Konu : Yazılı soru önergesi

24/06/2014

Sayın Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/35821 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun,

1- "Nakiller" kenar başlıklı 53. maddesinde,

"Hükümlüler, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebilirler.

Hükümlü nakilden önce aranır ve kurum hekimine, yoksa diğer bir resmî hekime muayene ettirilir; muayene sonucu yola çıkarılamayacağı anlaşılanlar, kurumun en üst amirince derhâl resmî bir sağlık kuruluşuna sevk edilir. Mazeretinin, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az iki uzman hekimin imzaladığı ve hastane başhekiminin onayladığı resmî rapor ile belgelenmesi hâlinde nakil, mazeret ortadan kalkıncaya kadar geri bırakılır ve durum Adalet Bakanlığına bildirilir.",

2- "Disiplin nedeni ile nakil" kenar başlıklı 55. maddesinde,

"Hükümlü, hücreye koyma cezasını gerektiren eylemlerde bulunması hâlinde kurum yönetiminin hakkında disiplin işlemi yapılır ve kurum en üst amirinin istemi üzerine Bakanlıkça başka kurumlara nakledilebilir. Disiplin cezaları yeni kurumlarda çektirilir.

Bu hükümlüler nakledildikleri kurumlarda, mahkeme kararı, kurum güvenliği, can güvenliği veya hastalık sebepleri ile nakil hariç, altı ay kalmak zorundadırlar.",

3- "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde,

"Kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlüler, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebilirler.",

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde "işkenceye karşı sıfır tolerans" politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumları da dâhil olmak üzere, bütün

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi tutulmaktadır.

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Yine, sivil toplum denetimi kapsamında, 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince, Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirebilmekte, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletebilmekte, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamakta ve ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceleyerek değerlendirebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu veya araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerek sivil toplum örgütleri, resmî veya özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta,

1- Soru önergesinde adı geçen Ceza İnfaz Kurumunda 20/10/2013 tarihinde yapılan açık görüş sırasında bir mahkûm çocuğunun kafasına cezaevi ikinci müdürü tarafından vurulduğu yönündeki iddiayla ilgili olarak, Başsavcılıklarınca başlatılan soruşturmanın hâlen devam ettiği,

2- Bahsi geçen ikinci müdürün görevden alınmadığı, can güvenliği nedeniyle tayin talebine istinaden başka bir ceza infaz kurumuna tayin edildiği,

3- Açık görüş sırasında meydana geldiği iddia edilen olay gerekçe gösterilerek hükümlü ve tutukluların 21/10/2013 tarihinde sabah sayımı sırasında infaz ve koruma memurlarına saldırdıkları, bu olaydan sonra yine aynı kısımda kalan hükümlü ve tutukluların koğuş kilitlerini kullanılamaz hale getirdikleri, olaylara karışan 35 hükümlü ve tutuklunun başka ceza infaz kurumlarına sevk edildiği,

4- Hükümlü ve tutukluların olaylardan sonra ve sevk edilmeden önce alınan genel adlî muayene raporlarında, vücutlarında darp ve jop izi bulunduğu dair herhangi bir ibareye raslanılmadığı, bu iddialarla ilgili, Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığınca açılan adlî soruşturmanın devam ettiği, Kurum Disiplin Amirliğince başlatılan idarî soruşturmada ise ikinci müdür ve infaz ve koruma memuru hakkında disiplin cezası vermeye yer olmadığına dair karar verildiği,

5- Kurumdan sevk olunacak hükümlü ve tutuklular hakkında sevk olunmadan önce sağlık durumlarının sevke uygun olup olmadığı hususunda doktor raporu alındığı,

Bildirilmiştir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, soru önergesinde adı geçen Ceza İnfaz Kurumunda görev yapan ani müdahale ekiplerince kullanılmak üzere Bakanlığımız tarafından Kuruma gönderilen güvenlik kıyafetleri yanında jop bulunduğu anlaşılmıştır.

V- Ceza infaz kurumlarından 2013 yılı içinde nakledilen hükümlü ve tutuklu sayılarıyla, nakil yapılan kurumların bulundukları illere göre dağılımını gösterir tablo ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

**2013 YILI İÇERİSİNDE CEZA İNFAZ KURUMLARINDAN BAŞKA KURUMLARA SEVK OLAN HÜKÜMLÜ
ve TUTUKLULARIN SEVK EDİLDİKLERİ KURUMUN BULUNDUĞU İLLERE GÖRE DAĞILIMIM**

Sevk Edildiği İl	Toplam	Sevk Edildiği İl	Toplam
ADANA	3205	KARS	629
ADİYAMAN	1373	KASTAMONU	874
AFYONKARAHİSAR	1684	KAYSERİ	1696
AĞRI	228	KIRIKKALE	349
AKSARAY	38	KIRKLARELİ	1019
AMASYA	383	KIRŞEHİR	1229
ANKARA	4530	KİLİS	64
ANTALYA	2624	KOCAELİ	3795
ARDAHAN	27	KONYA	1847
ARTVİN	200	KÜTAHYA	525
AYDIN	1695	MALATYA	437
BALIKESİR	4711	MANİSA	2342
BARTIN	212	MARDİN	1225
BATMAN	64	MERSİN	1950
BAYBURT	123	MUĞLA	1727
BİLECİK	1518	MUŞ	291
BİNGÖL	347	NEVŞEHİR	238
BİTLİS	314	NİĞDE	833
BOLU	1726	ORDU	869
BURDUR	1011	OSMANİYE	1235
BURSA	2658	RİZE	382
ÇANAKKALE	975	SAKARYA	632
ÇANKIRI	721	SAMSUN	1418
ÇORUM	1043	SIİRT	633
DENİZLİ	1739	SİNOP	178
DİYARBAKIR	2051	SİVAS	1003
DÜZCE	184	ŞANLIURFA	1179
EDİRNE	1388	ŞIRNAK	208
ELAZIĞ	1050	TEKİRDAĞ	3040
ERZİNCAN	303	TOKAT	1240
ERZURUM	1561	TRABZON	842
ESKİŞEHİR	1418	TUNCELİ	36
GAZİANTEP	1692	UŞAK	601
GİRESUN	501	VAN	953
GÜMÜŞHANE	414	YALOVA	9
HAKKARİ	17	YOZGAT	983
HATAY	1937	ZONGULDAK	438
IĞDIR	4	TOPLAM: 112.062	
ISPARTA	839		
İSTANBUL	16839		
İZMİR	8888		
KAHRAMANMARAŞ	949		
KARABÜK	1330		
KARAMAN	599		

Nakil alan kişi sayılarına askeri cezaevleri ile denetimli serbestlik şube müdürlükleri eklenmemiştir.